

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

autor: Bc. Klára Bláhová

název: Radnice Horní Jiřetín

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Ivan Plicka, CSc.

datum: 01/2021

oponent: MgA. Jakub Chuchlík

Téma a zadání

Předmětem diplomové práce Kláry Bláhové je návrh nové radnice Horního Jiřetína. Cílem projektu je prověření reálného záměru města, které svádělo soubor s rozšiřující se těžbou, a které svou existencí, na rozdíl od jiných obcí v okolí, uhájilo. Město, které díky aktivitě svých občanů získalo budoucnost, nyní formuluje její další směr a tvar. Nová radnice je praktickou potřebou i symbolickým krokem. Její poloha předpokládá vznik nového centra. Její stavební program zahrnuje kromě zázemí úřadu také společenské a komunitní funkce. Z předložené dokumentace je patrné, že si je autorka těchto souvislostí vědoma a k prověření přistupuje s odpovídající profesní zodpovědností. Také role oponenta se reálností situace posouvá a posudek proto obsahuje poznámky a otázky, které směřují k případné debatě o záměru, jeho rozsahu a významu v rámci obce.

Zadání a stavební program byl zpracován ve spolupráci s panem starostou. Autorka jej respektuje a na jeho základě zpracovává jednu z možných urbanisticko-architektonických odpovědí. Výhrady a otázky k navrženému řešení jsou předmětem dalších částí tohoto posudku a mohou snad pomoci při budoucím zpřesňování požadované urbanistické úlohy objektu, jeho charakteru či jeho provozních vazeb. Otázky však otevírá i samotné zadání, které je prostorově, v poměru k velikosti sídla, vcelku velkorysé a jehož investiční náročnost zřejmě převyšuje celou příjmovou část ročního rozpočtu města. Je možné, že město pro svůj nový nádech potřebuje vše, jak je požadováno. Je možné, že je pro město v současné chvíli záměr tak důležitý, že se vyplatí si na jeho realizaci půjčit. Je možné, že se alespoň na část funkcí podaří získat dotační peníze. Přesto bych doporučoval, i na podkladu této diplomní práce, prověřit stavební program a jeho provozní vazby právě optikou investiční i provozní náročnosti. Klíčovou otázkou v tomto smyslu je, které prostory, pro které funkce lze sdílet a které musí být samostatné, případně i provozně zcela oddělené.

Struktura a podoba dokumentace

Práce je přehledně strukturovaná a kultivovaně prezentovaná. Výkresová dokumentace je poutavá a přesvědčivá. Výhrady by mohly směřovat ke kosmetickým vadám: výřezy map v analytické části by měly zahrnovat stejné území ve stejném měřítku, v textových částech jsou překlepy a sazba je místy poměrně neučesaná. To však celkový dojem z pečlivé práce nezkaží.

Za pozornost stojí uvedené referenční projekty podobných funkcí z poslední doby. Jeden z nepatrně menší obce, druhý z o něco větší. Oba jsou ve svém plošném rozsahu znatelně menší, což navazuje na poznámku k samotnému zadání.

Urbanistické řešení

Lokalizace navržené novostavby radnice byla součástí zadání a vyplývá i z připravovaného územního plánu města. Urbanistický koncept diplomového práce klade důraz na dva principy. Prvním je zpevnění charakteristické uliční zástavby. Proto staví kompaktní dům na uliční čáru. Druhým je institucionální figura objektu. Ta je podpořena výrazným objemem, převyšujícím okolní zástavbu i akcentem nároží. Navržený solitér si vytváří svůj vlastní předprostor. Zbytek nově definovaného bloku tvoří oplocený park s pavilónovým křídlem společenského sálu.

Právě formulace veřejného prostranství – vztah domu a přilehlých prostorů, které spoluvytváří – otevírá v předloženém projektu nejvíce otázek: V jakém vztahu je předprostor radnice se stávajícím prostranstvím tzv. náměstí 1. máje? Byly prověřeny objemové kompozice, které by více podpořily prostorovou integraci obou veřejných ploch, čitelnější geometrii náměstí a větší spoluúčast stávajících budov a funkcí? Jsou obě veřejná prostranství svým charakterem i organizací parkování oddělena záměrně? Proč je sál koncipován jako pavilón v parku za plotem? Nemohla by jeho hmota pomoci přesnější artikulaci prostoru náměstí, více než navržené oplocení parku? Nevytváří pavilón v severní části oploceného parku „mrtvý“ kout?

Součástí urbanistického konceptu je také návrh nové uliční sítě, a tím i sousedního bloku určeného pro bytovou výstavbu. Návrh samotné bytové výstavby není předmětem tohoto projektu. Přesto se vzhledem ke stanoveným proporcím, konceptu parkování i okolní zástavbě otevírá otázka: jaká by měla být typologie zástavby navrženého bloku?

Architektonický návrh

Architektonické řešení nabízí solidní, kultivovanou instituci. Návrh toho vědomě dosahuje ověřenými nástroji: kamenný sokl, nárožní věž s hodinami, patrové římsy, decentní barevnost, přiměřeně akcentovaný vstup s rafinovaným zastřešením... Také samostatné křídlo sálu svou architektonickou artikulací srozumitelně rozvíjí zvolený koncept pavilónu v parku. Výraz obou částí vychází z předpokladu obecné, archetypální platnosti zvolených architektonických nástrojů. V kontextu Horního Jiřetína funguje tato volba jako pevné zakotvení jeho ohrožované budoucnosti. Zároveň se však nabízí otázka, zda je městský a úřední výraz domu zcela adekvátní k měřítku obce i komunitním funkcím, které má objekt plnit. Případně zda by environmentálním svárem zmítanou obec neměla reprezentovat budova z místních materiálů.

Vnitřní prostorová organizace a dispoziční řešení jsou velkorysé a přehledné. Rozhodnutí věnovat přízemní prostor veřejným městským funkcím pomáhá radnici přirozeně se začlenit do struktury města a potvrdit status nového centra.

V návaznosti na otázky k významu nového veřejného prostoru je k diskuzi, zda by např. navržený bufet neměl větší potenciál při orientaci na jih, do náměstí, kde by mohl sezónně nabídnout venkovní zahrádku a více tak posílit synergii městských funkcí, případně do parku, v návaznosti na dětské hřiště.

Propojení úřední a komunitní funkce může v navrženém řešení atriové typologie vytvářet dílčí provozní komplikace. Spolkové klubovny jsou totiž závislé na přístupu do celého objektu, což vyžaduje hledání souladu mezi potřebami spolků a bezpečnostním či energetickým konceptem budovy úřadu.

Dílčí, avšak důležitou výhradou k dispozičnímu řešení je umístění pouze jednoho bezbariérového záchodu v objektu. Bezbariérová toaleta není jen legislativní podmínkou, ale především součástí ideje inkluzivního demokratického prostoru pro občany i pracoviště pro

zaměstnanec. Jako ne zcela přesvědčivý se jeví prostor pro odpadové hospodářství i technologické zázemí budovy. To jsou však výhrady řešitelné drobnými úpravami dispozice.

Závěr a hodnocení

Přes zmíněné výhrady a kritické otázky považuji diplomovou práci Kláry Bláhové za podnětný vklad do aktuálního tématu budoucího rozvoje Horního Jiřetína. Diplomová práce nepochybně splňuje cíle zadání. Po obsahové stránce předkládá plnohodnotný architektonický názor, formulovaný adekvátními prostředky, čímž splňuje požadavky na udělení akademického titulu. Vzhledem k celkové kvalitě zpracování věřím, že na výše zmíněné otázky či kritické komentáře autorka konstruktivně zareaguje ať už v rámci obhajoby své práce či v rámci své následné praxe.

Práci doporučuji k přijetí a v klasifikační stupnici A až F navrhuji hodnocení mezi A a B.

V Jablonci nad Nisou, dne 24. 1. 2021

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jakub Chuchlík', written in a cursive style.

MgA. Jakub Chuchlík